

H-PBT-A-10/2013. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület K.É. (xxx) által képviselt **K.E-nek, K.N-nek, K.D-nek, I.R-nének, S.J-nének, valamint K.É-nek** (továbbiakban: Kérelmezők) az **ABC Biztosító** (yyy.; a továbbiakban: Pénzügyi szolgáltató) ellen benyújtott kérelmére indult, pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban, a 2013. november 19. napján megtartott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa felhívja a Pénzügyi Szolgáltatót, hogy jelen ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül 186.300,- Ft haláleseti biztosítási összeget és ezen összegnek az xxx általános szerződési feltételek xxx pontja alapján számított napjától a kifizetésig járó Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatát a Kérelmezők eljárás alatt írásban tett nyilatkozata szerint K.E. (született xxx, anyja neve R.M.) xxx szám alatti lakosnak fizesse meg. A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Pénzügyi szolgáltatót, hogy az életbiztosítási összeg kifizetéséről a Kérelmezők képviselőjét, K.É-t és K.E-t írásban értesítse.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézbesítésétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: *Mnbtv.*) 178. § (1) és (3) bekezdése alapján alkalmazott Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: *Psztv.*) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, vagy a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A Pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a Pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a Pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlása nem érinti a Kérelmező azon jogát, hogy a Pénzügyi szolgáltatóval szembeni igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését az MNB tv. 178. § (1) és (3) bekezdése alapján alkalmazott Psztv. 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Kérelmezők első ízben, 2013. május 21-én érkezett kérelmét a Pénzügyi Békéltető Testület hiánypótlás nem teljesítése miatt elutasította. A Kérelmezők 2013. augusztus 7. napján kérelmüket hiánytalanul ismételten benyújtották, amelyben a Pénzügyi szolgáltatóval kötött életbiztosítási fedezet terhére K.E-né, biztosított halálának bekövetkezése esetére szóló életbiztosítási összeg kifizetését kérték.

A Kérelmezők csatolva a Pénzügyi szolgáltatóval kötött vagyon és életbiztosítási szerződés eredeti iratait, beadványukban igazolták, hogy K.E. a Pénzügyi szolgáltatóval lakásbiztosítási szerződést kötött, amelyhez a szerződő a biztosítottak nevének és születési idejének rögzítésével kiegészítő személybiztosítási fedezetet is igényelt. K.E. felesége, K.E-né biztosított 2012. augusztus 13. napján elhunyt. A Kérelmezők a biztosított halálának bekövetkezését a Pénzügyi szolgáltatónak bejelentették, megküldve a kárrendezési eljárás lefolytatásához szükséges iratokat. A Pénzügyi szolgáltató a halál esetére szóló életbiztosítási összeg kifizetésétől elzárkózott, hivatkozva arra, hogy a biztosított halála olyan betegséggel okozati összefüggésben következett be, amelyre nézve kockázatban nem állt. A Kérelmezők sérelmezve a Pénzügyi szolgáltató elutasító álláspontját panasszal éltek, amelyet a Pénzügyi szolgáltató alaptalannak értékelt, és az életbiztosítási összeg teljesítését ismételten elutasította. A Kérelmezők a Pénzügyi Békéltető Testülethez benyújtott kérelmükben továbbra is sérelmezték a Pénzügyi szolgáltató elutasító álláspontját, hivatkozva arra, hogy a biztosított halálának bekövetkezése nem állt oksági kapcsolatban korábbi asthma betegségével. A Pénzügyi Békéltető Testület előtt folyamatba helyezett eljárás során a Kérelmezők kérelmüket módosítva, a biztosított halálának bekövetkezésére járó életbiztosítási összeg kifizetését arra tekintettel kérték, hogy a biztosítottra nézve az életbiztosítási fedezet a Pénzügyi szolgáltató által alkalmazott záradék nélkül jött létre.

A Pénzügyi Szolgáltató válasziratában fenntartotta a Kérelmezők életbiztosítási szolgáltatás kifizetésére vonatkozó elutasító leveleiben foglaltakat, mely szerint a Kérelmezők igényének jogosságát nem ismeri el. Előadta, hogy K.E. szerződő nem vitásan xxx Biztosítást kötött, amely xxx Személybiztosítást is tartalmazott xxx-re, és a biztosítás K.E-né 2012. augusztus 13-án bekövetkezett halálakor is hatályban volt. Jelezte, hogy a biztosítási ajánlati dokumentációt, és a biztosítás általános és különös feltételeit a Kérelmezők csatolták kérelmükhöz, ezért annak csatolásától eltekint. Előadta, hogy a Kérelmezők által csatolt ajánlatnak az xxx személybiztosításra vonatkozó egészségi nyilatkozatából látható, hogy a szerződő K.E-né vonatkozásában közölte, miszerint asthma miatt gyógykezelés alatt áll. Közölte, hogy az egészségügyi nyilatkozatban foglaltakra tekintettel a biztosítási kötvény azzal a záradékkal került kiállításra, hogy K.E-né légzőszervi megbetegedésével, astma bronchiale-val oksági összefüggésben bekövetkező biztosítási eseményekre kockázatviselése nem áll fenn. Álláspontja szerint a záradékban foglaltakat a Kérelmezők nem vitatják, amit vitatnak az az, hogy szerintük K.E-né halála nem légzőszervi megbetegedés, hanem a halottvizsgálati bizonyítvány szerint pangásos szívelégtelenség következménye. Ezzel szemben álláspontja szerint K.E-néné halála a légzőszervi megbetegedésével - astma bronchiale - összefüggésben következett be, vagyis olyan okból, amelyre a biztosítási kötvény hivatkozott záradéka alapján kockázatban nem állt. Utalt arra, hogy a halottvizsgálati bizonyítványban alapbetegségként az asthma szerepel, és ennek szövődményei vezettek a biztosított halálához. Kifejtette, hogy szívelégtelenség minden tüdőbetegséghez társul a tüdőbetegség bizonyos idejű fennállása után, hiszen a szív pumpálja át a vért a tüdőn, és egy beteg tüdőn a szívnek nagyobb „munkájába kerül” a vért át pumpálni, amelyhez még hozzájárul az is, hogy egy tüdőbetegségben csökken a légzőfelület, így a vér sokkal kevésbé tud oxigénnel telítetté válni, és a szervezet összes szövete, így a szívizom is oxigén hiányos, amely folyamatosan károsítja a szívizmot. Ezek vezetnek a szívelégtelenséghez. A halottvizsgálati bizonyítványon a betegségek melletti nyíl a betegségek láncolatát jelzi, ahogy egyik a másiktól következik. A Pénzügyi szolgáltató véleményét összegezve közölte, hogy jelenleg a rendelkezésre álló adatok alapján egyezségkötésre nem lát lehetőséget, és a Pénzügyi Békéltető Testület döntését kötelezőként nem fogadja el.

A Pénzügyi Békéltető Testület előtt 2013. szeptember 17. napján megtartott meghallgatáson a Kérelmezők nem jelentek meg, a Pénzügyi szolgáltató fenntartotta a válasziratban közölt nyilatkozatát. A biztosítási szerződés létrejötte kapcsán előadta, hogy a biztosítási ajánlat 2010. július 5-én érkezett a Pénzügyi szolgáltatóhoz. A biztosítási ajánlat kapcsán K.E-nek 2010. július 15-én kelt levelet küldött, melyben rögzítésre került, hogy „Az egészségi nyilatkozat alapján K.E-né – légzőszervi megbetegedésével – asthma bronchiale – oksági összefüggésben bekövetkező biztosítási

eseményekre kockázatviselésünk nem áll fenn”. Az eljáró tanács kérdésére közölte, hogy a szerződőtől a biztosítási ajánlatot függő biztosításközvetítő, a Pénzügyi szolgáltató ügynöke vette át.

A meghallgatáson az eljáró tanács észrevételezte, hogy a Kérelmezők a Pénzügyi szolgáltató által hivatkozott 2010. július 15-én kelt levelét a biztosítási szerződés eredeti iratai között nem csatolták. Az eljáró tanács a meghallgatáson rámutatott arra, hogy a Kérelmezők által becsatolt biztosítási iratok és meghallgatáson becsatolt iratok alapján a Pénzügyi szolgáltató – szerződéskötéskor eljáró üzletkötője révén – az ajánlatot 2010. június 30-án vette át, továbbá a Pénzügyi szolgáltató megbízott kockázati szakértője ugyancsak 2010. június 30-án nyilatkozatot tett a biztosítási ajánlatra vonatkozóan, miszerint „javaslat: igen” megjegyzéssel.

Az eljáró tanács a fentieket követően a meghallgatáson felhívta a Pénzügyi szolgáltató figyelmét a Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet (Ptké.) 69. § (1) és (2) bekezdésére, amely szerint „A biztosított (szerződő fél) nyilatkozata a biztosítóval szemben akkor hatályos, ha az a biztosító valamely szervezeti egységének (fiók, igazgatóság, főigazgatóság) jut tudomására. Ez a rendelkezés nem érinti a biztosítási ajánlatnak, illetőleg a biztosítási díjnak a biztosító képviselője részére történt átadásához fűződő joghatályt. Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezést kell alkalmazni a biztosító tudomásszerzésének joghatályára is”. Az eljáró tanács a meghallgatáson a felügyelő hatóság nyilvános közvetítő rendszere alapján megállapította, hogy a biztosítási ajánlatot átvevő közvetítő a Pénzügyi szolgáltató függő közvetítője volt.

Az eljáró tanács a meghallgatáson ugyancsak felhívta a figyelmet a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 537. § (2) bekezdésében foglaltakra, amely szerint „A szerződés akkor is létrejön, ha a biztosító az ajánlatra tizenöt napon belül nem nyilatkozik. Ilyen esetben a szerződés az ajánlatnak a biztosító vagy képviselője részére történt átadása időpontjára visszamenő hatállyal jön létre”.

A Pénzügyi szolgáltató a meghallgatáson ragaszkodott ahhoz, hogy a biztosítási ajánlat 2010. július 5-én érkezett be hozzá. Ezek után hivatkozott a Ptk. 537. § (3) bekezdésére, amely szerint „Ha a biztosító kifejezett nyilatkozata nélkül létrejött szerződés eltér a biztosítási szabályzattól, a biztosító tizenöt napon belül írásban javasolhatja, hogy a szerződést a szabályzatnak megfelelően módosítsák. Ezt a határidőt attól a naptól kell számítani, amelyen az ajánlat a biztosítónak kötvénykiállításra jogosult szervéhez beérkezett. [...]”.

Az eljáró tanács elnöke a fentieket követően a Pénzügyi Szolgáltató kérelme és hozzájárulása alapján a Pszvtv. 87. § (5) bekezdése alapján az eljárás írásbeli folytatását kezdeményezte, azzal, hogy a folytatólagos meghallgatás mellőzéséhez való hozzájárulást a Kérelmezőktől a meghallgatási jegyzőkönyv megküldésével fogja megkérni. Az eljáró tanács felhívta a Pénzügyi szolgáltatót, hogy a meghallgatás napjától számított 15 napon belül nyilatkozzon és igazolja, hogy

- a jogvitában alkalmazandó biztosítási szerződés mely időpontban és milyen tartalommal jött létre;
- a biztosítási ajánlatot a Pénzügyi szolgáltató mely időpontban vette át, továbbá mely szervezeti egysége jogosult kötvénykiállításra és e szervezeti egysége igazolható módon mely időpontban vette át a biztosítási ajánlatot;
- a 2010. július 15-én kelt szerződés módosítására vonatkozó levelet a Kérelmező mikor vette át;
- a biztosítási esemény bekövetkezésének időpontjában a halál esetére szóló biztosítási összeg milyen mértékű volt; és
- a jogvita befejezése érdekében tegye meg egyezségi ajánlatát.

A Pénzügyi Békéltető Testülethez 2013. október 2-én érkezett nyilatkozatban a Pénzügyi szolgáltató a 2013. szeptember 17-ei meghallgatáson feltett kérdésekre, azoknak a jegyzőkönyv szerinti sorrendjében előadta, hogy

- a jelen ügyben releváns biztosítási szerződés 2010. július 15-én jött létre, 2010. június 30-ra visszamenő hatállyal,

Tartalmát illetően a biztosítás - az xxx Személybiztosítás K.E-nére vonatkozó részétől eltekintve - az ajánlat tartalmának megfelelően jött létre.

Az xxx Személybiztosítás K.E-nére vonatkozó része azonban a kötvény szerinti záradékkal érvényes. (K.E-né légzőszervi megbetegedésével - astma bronchiale - oksági összefüggésben bekövetkező biztosítási eseményekre a kockázatviselése nem áll fenn).

- A biztosítási ajánlatot a megbízásából eljáró függő biztosításközvetítő útján 2010. június 30-án vette át és az ajánlat 2010. július 5-én érkezett be kötvénykiállításra jogosult szervéhez, az xxx Centrumhoz, amelyet a 2013. szeptember 17-i meghallgatáson csatolt ajánlati dokumentáción látható érkeztetés igazol.
- A 2010. július 15-én kelt levelet levelezési gyakorlatából adódóan július 16-án adta postára, az átvétel ettől számított 1-2 munkanap.
- A haláleseti biztosítási összeg a káridőpontban 186.300,- Ft volt, és
- a rendelkezésre álló adatok alapján egyezségkötésre nem lát lehetőséget.

A Pénzügyi szolgáltató írásbeli nyilatkozatában közölte, hogy nyomatékkal hivatkozik arra, hogy jelen ügyben a Kérelmezők nem vitatják azt, hogy a szerződés a kötvény szerinti záradékkal volt érvényben. Rögzítette, hogy a Kérelmezők az eljárást annak megállapítása érdekében indították, hogy K.E-né halála okozati összefüggésben áll-e az egészségi nyilatkozatban közölt, és ezért általa a kockázatviselésből kizárt betegséggel. Az pedig, hogy a halottvizsgálati bizonyítványban szereplő pangásos szívelégtelenség oksági összefüggésben áll-e vagy sem az asthmával, orvos-szakértői kérdés.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsának elnöke a Pénzügyi szolgáltató fenti nyilatkozatát értékelve a pénzügyi fogyasztói jogvita eredményes befejezése érdekében, az írásbeli eljárás helyett, a Pénzügyi szolgáltató egyezségkötésre vonatkozó ajánlatának hiánya miatt az eljárás meghallgatáson való folytatása és befejezése mellett döntött. Az eljáró tanács elnöke 2013. október 22. napjára meghallgatást tűzött ki, amelyről a feleket írásban értesítette, egyidejűleg a Kérelmezőknek megküldte 2013. szeptember 17. napján megtartott meghallgatás jegyzőkönyvét, és a Pénzügyi szolgáltató 2013. október 2-án érkezett nyilatkozatát.

A Pénzügyi Békéltető Testülethez 2013. október 15-én érkezett beadványukban a Kérelmezők közölték, hogy az utazási költség miatt a 2013. október 22. napjára kitűzött meghallgatáson megjeleni nem tudnak. E beadványukban kérelmük jogalapját és indokait módosították, előadva, hogy véleményük szerint a Pénzügyi szolgáltatóval létrejött biztosítási szerződésnek nem vált részévé az a kizárás, miszerint „K.E-né légzőszervi megbetegedéseivel oksági összefüggésben bekövetkező biztosítási eseményekre a biztosító kockázatviselése nem áll fenn”. A Kérelmezők kérték a Pénzügyi Békéltető Testületet, hogy határozatával kötelezze a Pénzügyi Szolgáltatót a biztosított halála esetére szóló életbiztosítási összeg, 186.300,- Ft és a késedelmi kamatok megfizetésére.

A 2013. október 22. napján megtartott meghallgatáson a Kérelmezők nem jelentek meg. A Pénzügyi szolgáltató a meghallgatáson a biztosítási szerződés létrejöttére vonatkozó álláspontját módosította, korábbi előadásával szemben a Ptk. 538. § (1) bekezdésében foglaltakra hivatkozott, amely szerint „Ha a kötvény tartalma a fél ajánlatától eltér, és az eltérést a fél tizenöt napon belül nem kifogásolja, a szerződés a kötvény tartalma szerint jön létre. Ezt a rendelkezést lényeges eltérésekre csak akkor lehet alkalmazni, ha a biztosító az eltérésre a szerződő fél figyelmét a kötvény kiszolgáltatásakor írásban felhívta; ha a felhívás elmarad, a szerződés az ajánlat tartalmának megfelelően jön létre”. Véleménye szerint az eltérésre az ügyfelek figyelmét 15 napon belül kelt levelével kifejezetten felhívta, és a 15 napos határidőt a biztosítási kötvény kiadásra jogosult szervhez történő beérkezésétől kell számítani.

Az eljáró tanács a meghallgatáson észlelte, hogy a Kérelmezők által csatolt hagyatékátadó végzésben törvényes örökösként K.D. szerepel, míg a kérelmet K.D. írta alá, és a Kérelmezők 2012. augusztus 22-én és 2012. augusztus 23-án kelt nyilatkozata eltérő tartalmú a biztosítási szolgáltatás kifizetésére

igényt tartó személyekre nézve. Bár az eljáró tanács által észlelteket a Pénzügyi szolgáltató nem tette vita tárgyává, az eljáró tanács elnöke a felmerült kérdés tisztázása és esetleges egyezségkötés reményében a meghallgatást 2013. november 19. napjára elhalasztotta, és felhívta a Kérelmezőket, hogy a meghallgatásról készített jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 15 napon belül – a Pénzügyi szolgáltató részére közvetlenül megküldve – nyilatkozzanak és igazolják, hogy:

- a hagyatékátadó végzésben szereplő K.Dá. személye megegyezik a kérelmet aláíró K.D. személyével (személyi igazolvány, születési anyakönyvi kivonat, hagyatéki eljárás során felvett jegyzőkönyv másolata stb.),
- a 2012. augusztus 22-én és 2012. augusztus 23-án kelt nyilatkozatok eltérő tartalmára figyelemmel a Pénzügyi szolgáltatótól követelt életbiztosítási összegre ki és milyen jogcímen tart igényt.

A Pénzügyi Békéltető Testülethez 2013. november 12-én érkezett beadványukban a Kérelmezők közölték és igazolták, hogy a hagyatékátadó végzés szerinti K.Dá. nem létezik, névelírás következtében került K.D. helyett K.Dá. rögzítve. Csatolták K.D. születési anyakönyvi kivonatának másolatát, valamint xxx jegyzője által kiállított xxx sz. jegyzőkönyv másolatát mely felsorolja a K.E-né biztosított örököseit, köztük K.D-t. Írásbeli beadványukban végül kérték, hogy a hagyatéki végzés jegyzőkönyvébe foglalt egyezségi részre tekintettel, a Pénzügyi szolgáltató az életbiztosítási szolgáltatást K.E. (yyy. anyja neve: R.M.) xxx sz. alatti lakos részére fizesse meg.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a 2013. november 19. napján megtartott meghallgatáson, amelyen a Kérelmezők nem jelentek meg, a Pénzügyi szolgáltató képviselőjének átadta a Kérelmezők Pénzügyi Békéltető Testülethez 2013. november 11-én érkezett beadványát. A Pénzügyi szolgáltató képviselője elfogadta, hogy a Kérelmezők édesapjuk részére kérik, édesanyjuk halála esetére szóló teljes biztosítási összeg megfizetését. Kijelentette, hogy a becsatolt iratok alapján nem vitatja, miszerint a hagyatékátadó végzésben K.D. helyett tévesen K.Dá. került feltüntetésre. A korábban előadottakat fenntartva, továbbra sem kívánt egyezségi ajánlatot tenni.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkezésre álló adatok értékelése nyomán arra a következtetésre jutott, hogy a **Kérelmezők kérelme alapos**, a Pénzügyi szolgáltató kellő indokkal nem zárkozhat el K.E-né halála bekövetkezésére vonatkozó életbiztosítási szolgáltatás teljesítésétől.

A rendelkezésre álló iratok szerint K.E. 2010. június 30-án xxx elnevezésű lakásbiztosítási szerződésre tett ajánlatot, amelynek részét képezte a Kiegészítő xxx Személybiztosítás négy biztosított nevének és születési adatainak rögzítésével, köztük K.E-né. A biztosítási ajánlat részét képező egészségi nyilatkozat szerint K.E-né 2010-ben asthma miatt kezelésben részesült. A Kérelmezők által csatolt biztosítási kötvény 2010. július 19-én kelt. A biztosítási kötvény záradékot tartalmaz, amely szerint az egészségi nyilatkozat alapján K.E-né légzőszervi megbetegedésével – asthma bronhiale – oksági összefüggésben bekövetkező biztosítási eseményekre a kockázatviselés nem áll fenn.

Arra nézve, hogy a szerződő a biztosítási kötvényt pontosan mikor vette át, adat nem állt rendelkezésre.

A Pénzügyi szolgáltató elismerte, hogy a biztosítási ajánlatot 2010. június 30-án függő biztosítási ügynöke vette át.

A Pénzügyi szolgáltató nyilatkozata szerint a biztosítási ajánlat átvételét követően, 2013. július 15-én kelt levelében értesítette a szerződőt, hogy „a 2010. június 30-án felvett xxx Biztosításhoz tett kiegészítő xxx Személybiztosítási ajánlatot elbírálta, és az egészségi nyilatkozat alapján K.E-né légzőszervi megbetegedésével – asthma bronhiale – oksági összefüggésben bekövetkező biztosítási eseményekre a kockázatviselés nem áll fenn”.

A Pénzügyi szolgáltató az eljárás alatt az eljáró tanács felhívására nem igazolta, hogy a 2010. július 15-én kelt levelet mikor adta fel, hogy az a szerződő tudomására jusson, és a szerződő a levelet mikor vette át. A Kérelmezők által eredetben csatolt biztosítási szerződésre vonatkozó iratok között a Pénzügyi szolgáltató 2010. július 15-én kelt levele fellelhető nem volt.

A Kérelmezők által csatolt halottvizsgálati bizonyítvány szerint K.E-né 2012. augusztus 13-án pangásos szívelégtelenség, tályogos tüdőgyulladás, idült hörgőgyulladás és tüdőasthma következtében elhunyt. A kiegészítő xxx Személybiztosítási ajánlaton a biztosított halála bekövetkezése esetére kedvezményezettet nem nevezett. Az xxx Személybiztosítás yyy pontban rögzített szerződési kikötése szerint a biztosított halála esetére kedvezményezett a biztosított örököse. Az iratokhoz csatolt hagyatékátadó végzés szerint K.E-né törvényes örökösei S.J-né, I.R-né, K.E., K.Dá. (utóbb a hagyatéki eljárás jegyzőkönyve szerint, helyesen: K.D.), K.N., és K.É.

A Pénzügyi Békéltető Testületnek miután a pénzügyi fogyasztói jogvita rendezése érdekében a felek között egyezség nem jött létre, abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy K.E-né vonatkozóan a halálesetéről szóló biztosítási szerződés milyen tartalommal, és mikor jött létre, a Pénzügyi szolgáltató által alkalmazott - az asthmával összefüggő haláleset kizárását tartalmazó - záradék a szerződés részévé vált-e, vagy nem.

A Ptk. 537. § (1) bekezdése szerint biztosítási szerződés a felek írásbeli megállapodásával jön létre. A (2) bekezdés szerint a szerződés akkor is létrejön, ha a biztosító az ajánlatra tizenöt napon belül nem nyilatkozik. Ilyen esetben a szerződés az ajánlatnak a biztosító vagy képviselője részére történt átadása időpontjára visszamenő hatállyal jön létre.

A Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet (Ptké.) 69. § (1) bekezdése szerint a biztosított (szerződő fél) nyilatkozata a biztosítóval szemben akkor hatályos, ha az a biztosító valamely szervezeti egységének (fiók, igazgatóság, főigazgatóság) jut tudomására. Ez a rendelkezés nem érinti a biztosítási ajánlatnak, illetőleg a biztosítási díjnak a biztosító képviselője részére történt átadásához fűződő joghatályt. A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdésben foglalt rendelkezést kell alkalmazni a biztosító tudomásszerzésének joghatályára is.

A biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény 33. § (6) bekezdése szerint a függő biztosításközvetítő a biztosítási szerződést a biztosítóval fennálló munkaviszonya keretében vagy a biztosító megbízása alapján közvetíti.

A Ptk. 219. § (2) bekezdése szerint a képviselő cselekménye által a képviselt válik jogosítottá, illetőleg kötelezetté.

A Ptk. 220. § (2) bekezdés pedig kimondja, hogy az alkalmazott és a tag jogkörének korlátozása harmadik személlyel szemben hatálytalan, kivéve, ha a korlátozásról tudott vagy tudomást szerezhetett volna.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa szerint a Pénzügyi szolgáltató függő ügynöke a Pénzügyi szolgáltató képviselőjében járt el akkor, amikor a biztosítási ajánlatot a szerződőtől átvette. E kérdés tekintetében a bírói gyakorlat és a biztosítási szakma egységes.

A Pénzügyi szolgáltató függő ügynöke, képviselője által aláírásával, 2010. június 30-án átvett biztosítási ajánlat a Ptké. 69. § (1) és (2) bekezdése alapján 2010. június 30-án joghatályossá vált.

A Ptké. említett szabálya kiemelten e cselekmények fontosságát, a biztosítási ajánlat és a biztosítási díj ügynök által való átvételéhez joghatást fűz. Ez azt jelenti, hogy abban az esetben, ha a biztosító ügynöke veszi át a biztosítási ajánlatot, azt a biztosítóhoz beérkezettnek kell tekinteni, és alkalmazni kell rá a biztosító tudomásszerzésére vonatkozó szabályokat (vélelem).

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa szerint téves tehát a Pénzügyi szolgáltató álláspontja, miszerint a biztosítási ajánlat ügynöke által történt átvétele esetén a biztosítási ajánlat elbírálására nyitva álló időtartamot a kötvény kiállítására jogosult szervezeti egysége beérkezésétől veszi számításba, és ezzel a szerződés létrejöttére vonatkozó függő jogi helyzetet jogszabálysértően meghosszabbítja.

A fentiek alapján a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsának értékelése szerint a szerződő biztosítási ajánlata 2010. június 30-án a Pénzügyi szolgáltató tudomására jutott. Ez azt jelenti, hogy a Ptk. 537. § (2) bekezdés alapján a Pénzügyi szolgáltatónak 2010. június 30. napjától 15 napon belül az ajánlatot el kellett bírálni oly módon, hogy az ajánlat elbírálása nyomán kialakított nyilatkozat a szerződőhöz 2010. július 14. napjának 24:00 órájáig megérkezzen, vagy ha az ajánlatra annak átvételétől számított 15 napon belül nem nyilatkozott a biztosítási szerződés az ajánlat átadásának időpontjára visszamenő hatállyal az ajánlat tartalma szerint létrejött.

Az eljáró tanács a teljesség kedvéért rögzíti, hogy a biztosítási ajánlat elbírálására nyitva álló 15 nap nem határidő, hanem időtartam, amely esetben azt a napot kell első napként számításba venni, amely napon az ajánlat joghatályos átvétele megtörtént, azaz adott esetben 2010. június 30. napját.

Az eljáró tanács szerint a Ptké. 69. § (1) és (2) bekezdések, valamint a Ptk. 537. (2) bekezdés alapján K.E-nére nézve az xxx Személybiztosítási fedezet a Pénzügyi szolgáltató 2010. július 14. napjának 24:00 órájáig történt hallgatása miatt, a biztosítási szerződés a biztosító képviselője részére történt átadásának időpontjára visszamenő hatállyal, azaz 2010. június 30. napjával, a biztosítási ajánlat szerint létrejött. A biztosítási ajánlat a Pénzügyi szolgáltató által a kárrendezési eljárásban alkalmazott kizáró rendelkezést viszont nem tartalmazta.

A Ptké. 69. § (1) és (2) bekezdések, valamint a Ptk. 537. § (2) bekezdés alapján az eljáró tanács tehát nem osztja a Pénzügyi szolgáltató azon véleményét, hogy a biztosítási ajánlat elbírálására nyitva álló 15 nap időtartamot attól a naptól kell számítani, amely napon a biztosítási ajánlat a Pénzügyi szolgáltató kockázat elbírálásra jogosult szervezeti egységéhez beérkezik.

A tényálláshoz kapcsán az eljáró tanács megjegyzi, hogy a biztosítási ajánlat utolsó oldalán a Pénzügyi szolgáltató megbízott kockázati szakértője a biztosítási ajánlatot 2010. június 30-án aláírásával ellátta, és „javaslat: igen” véleményt rögzített.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa nem ért egyet a Pénzügyi szolgáltatóval abban sem, hogy az eljárás során fizetési kötelezettsége alól először a biztosítási szerződés módosítására vonatkozó Ptk. 537. § (3) bekezdésére, majd a biztosítási szerződés létrejöttére vonatkozó Ptk. 538. § (1) bekezdésére hivatkozással kívánt szabadulni. Az említett két jogszabályhely egymástól lényegesen eltér.

A Ptk. 537. (3) bekezdése szerint ha a biztosító kifejezett nyilatkozata nélkül létrejött szerződés eltér a biztosítási szabályzattól, a biztosító tizenöt napon belül írásban javasolhatja, hogy a szerződést a szabályzatnak megfelelően módosítsák. Ezt a határidőt attól a naptól kell számítani, amelyen az ajánlat a biztosítónak kötvénykiállításra jogosult szervéhez beérkezett. Ha a szerződő fél a javaslatot nem fogadja el, vagy arra tizenöt napon belül nem válaszol, az elutasítástól, illetőleg a módosító javaslat kézhezvételétől számított tizenöt napon belül a szerződést harminc napra írásban felmondhatja.

A Ptk. fent említett szabálya arra az esetre ad lehetőséget, ha a biztosító kifejezett nyilatkozata nélkül létrejött szerződés eltér a biztosítási szabályzattal, és a biztosító az érdekével ellentétes szerződéstől szabadulni akar. Ez esetben, és kizárólag ekkor, a biztosító, a biztosítási ajánlatnak a kötvénykiállításra jogosult szervéhez való beérkezésétől számított 15 napon belül, módosító javaslatot tehet a létrejött szerződés biztosítási szabályzatnak megfelelő módosítására. Ha a szerződő

a módosítást nem fogadja el, vagy arra 15 napon belül nem válaszol, a biztosító a biztosítási szabályzattól eltérő szerződéstől való szabadulás érdekében a szerződést a módosítás elutasításától, vagy a módosítás kézhezvételétől számított 15 napon belül 30 napra felmondhatja. Ha a biztosító és a szerződő a létrejött szerződést nem módosítják, vagy a biztosító a szerződést nem mondja fel, a biztosító az eredeti, hallgatólagosan létrejött szerződés szerint kockázatban áll, és a biztosítási esemény bekövetkezése esetén fizetési kötelezettsége alól nem szabadul.

Az eljáró tanács nem osztja a Pénzügyi szolgáltató álláspontjának alátámasztása érdekében segítségül felhívott Ptk. 538. § (1) bekezdésére való hivatkozást indokoltságát sem. A Ptk. 538. § (1) bekezdés második mondata szerint ha a kötvény tartalma a fél ajánlatától eltér, és az eltérést a fél tizenöt napon belül nem kifogásolja, a szerződés a kötvény tartalma szerint jön létre. Ezt a rendelkezést lényeges eltérésekre csak akkor lehet alkalmazni, ha a biztosító az eltérésre a szerződő fél figyelmét a kötvény kiszolgáltatásakor írásban felhívta; ha a felhívás elmarad, a szerződés az ajánlat tartalmának megfelelően jön létre.

A Ptk. 538. § (1) bekezdés második mondata értelemszerűen csak abban az esetben foghat helyt, ha a biztosító által a biztosítási ajánlattól eltérően kiállított biztosítási kötvény kiállítása és a szerződő részére való megküldése a biztosítási ajánlat joghatályos átvételétől számított 15 napon belül megtörténik. Amennyiben az ajánlattól eltérő biztosítási kötvény az ajánlat átvételét követő 15 nap elteltével, azaz a szerződés létrejötte után történik, az esetben a Ptk. nem a biztosítási szerződés létrejöttéről, hanem amint azt a Ptk. 537. § (3) bekezdésében tette, a szerződés módosításáról szólna.

A tényállás értékeléséhez tartozik végül az is, hogy a Pénzügyi szolgáltató nem igazolta a 2010. július 15-én kelt kockázat kizáró rendelkezést tartalmazó levél postai feladását, és a szerződő által történt átvételét, azaz joghatályossá válását, mégis a vitás ügy kapcsán elutasító véleményét mindvégig arra alapította, először mint szerződés módosítására, másodsor, mint szerződés létrejöttére kiható nyilatkozatot.

Az eljáró tanács szerint az említett levél már létrejötte időpontjában elkészült volt. Ugyancsak a Pénzügyi szolgáltató hallgatása miatt a biztosítási ajánlat szerint már létrejött biztosítási szerződés tartalmára nem hatott ki a 2010. július 19-én kelt, nem igazolt időpontban megküldött biztosítási kötvényben közölt záradék sem.

A Pénzügyi szolgáltató meghallgatáson tett nyilatkozata szerint elfogadta, hogy a Kérelmezők édesapjuk részére kérték a Pénzügyi szolgáltató teljesítését, és a csatolt iratok alapján nem tette vitássá, hogy a hagyatékátadó végzésben K.D. helyett tévesen K.Dá. került feltüntetésre.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkezésre álló adatokat értékelve arra a jogi álláspontra jutott, hogy K.E. szerződő által kötött xxx Személybiztosítás K.E.-nére vonatkozó halál esetére szóló biztosítási fedezete a biztosítási ajánlat szerint érvényesen létrejött, a Pénzügyi szolgáltató az eljárás alatt előadott kizáró rendelkezésre megalapozottan nem hivatkozhat. Az eljáró tanács az említett véleményt kialakítása következtében, úgy döntött, hogy a Pénzügyi szolgáltató által K.E.-né halála esetére közölt 186.300,- Ft életbiztosítási összeg és járulékai teljesítése alól nem szabadulhat, azt megfizetni tartozik.

A Pénzügyi Békéltető Testület végül megjegyzi, hogy helytelennek tartja, a Pénzügyi szolgáltató részéről azt a hozzáállást, amikor a fogyasztóval kötött szerződés kapcsán, és különösen ha a fogyasztó jogi képviselő nélkül jár el, a Pénzügyi szolgáltató a biztosítási szerződések jogára való szabályokat nem kívánja önként megfelelően alkalmazni, - kijelentve, hogy a Kérelmezők orvosi kérdést vitatnak - vagy ha alkalmazza, akkor nem megfelelően, amelyet a fogyasztó esetleg nem ismer fel.

Az MNB tv. 178. § (1) és (3) bekezdése alapján alkalmazott Psztv. 94. § b) pontja alapján egyezség hiányában az eljáró tanács az ügy érdemében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a Psztv. 4. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó személy vagy szervezet az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezőként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott.

Mivel a Kérelmező Kérelme a fentiek szerint megalapozott és a Pénzügyi Szolgáltató az ügyben alávetési nyilatkozatot nem tett, az eljáró tanács a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2013. december 02.

Trencséniné dr. Molnár Ágnes s.k.,
az eljáró tanács elnöke

dr. Nagy Szabolcs
az eljáró tanács tagja
az aláírásban akadályozott tag helyett is
Trencséniné dr. Molnár Ágnes s.k.

Elek Mariann s.k.,
az eljáró tanács tagja